ANALIZA JURISPRUDENȚEI NAȚIONALE AL REPUBLICII MOLDOVA PRIVIND CONSTATAREA INFRACȚIUNII DE CONTRABANDA COMISĂ PRIN CANALELE TRIMITERILOR POȘTALE INTERNAȚIONALE

ANALYSIS OF THE NATIONAL CASE LAW OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA REGARDING THE ESTABLISHMENT OF THE OFFENCE OF SMUGGLING COMMITTED THROUGH INTERNATIONAL POSTAL CHANNELS

CZU: [34(478):343.359.9]:656.8
https://doi.org/10.53783/rgsnrm2025.18

Albert ANTOCI, doctor în drept, conferențiar universitar
Academia „Ștefan cel Mare" a MAI
e-mail: d.antoci2000@gmail.com
ORCID: https://orcid.org/0000-0001-6304-2046

Alexandru SPÎNU, doctorand
Universitatea de Studii Europene din Moldova
e-mail: spînualex1@yahoo.com
ORCID: https//orcid.org/0009-0005-8151-7320

Rezumat

Impactul contrabandei depășește cu mult sfera strict economică a statului, manifestând consecințe grave asupra unor domenii esențiale ale securității publice. Pericolul social derivă din faptul că traficul ilicit de stupefiante, substanțe psihotrope, arme și alte categorii de bunuri poate genera riscuri majore pentru viața și sănătatea populației. Totodată, profitul substanțial obținut din activitățile de contrabandă contribuie la consolidarea și extinderea rețelelor infracționale, oferindu-le resurse suplimentare pentru intensificarea operațiunilor ilegale. Un exemplu deosebit de îngrijorător îl constituie contrabanda prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, care poate servi drept sursă de finanțare pentru organizațiile criminale internaționale. Relevanța temei analizate rezidă în necesitatea stringentă de a perfecționa mecanismele de control aplicate trimiterilor poștale internaționale, în special în ceea ce privește depistarea bunurilor expediate către persoane fizice pentru uz personal în Republica Moldova. În acest sens, o examinare detaliată a infracțiunii de contrabandă săvârșite prin intermediul trimiterilor poștale internaționale este indispensabilă. O abordare comprehensivă presupune atât clarificarea conceptului de trimitere poștală internațională, analizat din perspectiva cadrului normativ intern și a reglementărilor internaționale, cât și evaluarea particularităților juridice și procesual-penale ale contrabandei comise prin această modalitate.

Cuvinte-cheie: *contrabandă, trimiteri poştale internaţionale, substanţe narcotice, substanţe psihotrope, comerţ pe internet, sistem electronic de plată, activitate criminală, activitate economică, mărfuri.*

Summary

The impact of smuggling extends far beyond the state's strictly economic sphere, producing serious consequences for key areas of public security. Its social danger stems from the fact that the illicit trafficking of narcotic drugs, psychotropic substances, weapons, and other categories of goods can generate significant risks to the life and health of the population. Furthermore, the substantial profits obtained from smuggling activities reinforce and expand criminal networks, providing them with additional resources to intensify their illegal operations. A particularly concerning phenomenon is smuggling conducted through international postal consignments, which may serve as a source of financing for international criminal organizations. The relevance of the topic arises from the urgent need to improve the control mechanisms applied to international postal consignments, especially regarding the detection of goods sent to natural persons for personal use within the Republic of Moldova. In this context, a detailed examination of the offence of smuggling committed through international postal shipments becomes indispensable. A comprehensive approach requires both the clarification of the concept of international postal consignment—analyzed from the standpoint of domestic legislation and international regulations—and the assessment of the legal and procedural particularities associated with smuggling committed through this method.

Keywords: *smuggling, international mail, narcotics, psychotropic substances, Internet commerce, electronic payment system, criminal activity, economic activity, goods.*

Introducere

Activitatea comercială desfășurată în mediul online se află într-o expansiune constantă, specifică erei digitale contemporane. Odată cu extinderea utilizării trimiterilor poștale internaționale (TPI) de către particulari, intervine însă necesitatea respectării unui ansamblu de reguli, condiții și măsuri restrictive impuse de legislațiile naționale și internaționale, aplicabile bunurilor transportate prin acest sistem.

Practica judiciară relevă că infracțiunea de contrabandă este frecvent realizată și prin intermediul canalelor poștale internaționale, ceea ce generează o serie de dificultăți în stabilirea modalității concrete de comitere a faptei, determinarea locului infracțiunii, momentului consumării acesteia și calificării juridice a conduitei participanților. Analiza jurisprudenței demonstrează necesitatea efectuării unor activități investigative adecvate, care să elucideze aceste aspecte esențiale pentru încadrarea corectă a faptelor.

În contextul extinderii accelerate a comerțului electronic, problematica perfecționării mecanismelor de control vamal asupra mărfurilor transportate prin TPI devine tot mai stringentă. Adaptarea reglementărilor și procedurilor de control reprezintă o condiție necesară pentru consolidarea capacității statului de a răspunde eficient noilor forme de evitare a supravegherii vamale.

Caracterul tot mai globalizat al contrabandei este confirmat de apariția unor rețele infracționale cu ramificații internaționale, care facilitează extinderea operațiunilor ilegale de import și export. În acest context, modernizarea legislației vamale și a instrumentelor de combatere a contrabandei devine indispensabilă, impunându-se o analiză temeinică, teoretică și practică, a elementelor constitutive ale infracțiunii și a modalităților concrete de săvârșire a acesteia.

Contrabanda, fiind în continuare un fenomen activ, generează riscuri importante atât pentru economia națională, cât și pentru securitatea publică a Republicii Moldova. Securitatea economică reprezintă un element fundamental al integrității statului, iar mijloacele juridico-penale constituie un instrument esențial pentru protejarea acesteia. Contrabanda se află la intersecția criminalității economice cu alte categorii de infracțiuni, constituind deseori un canal utilizat în traficul de stupefiante, substanțe psihotrope, arme, bunuri culturale, precum și în alte activități ilicite transnaționale.

Materiale utilizate şi metode aplicate. Elaborând respectivul studiu respectivă am utilizat materialul doctrinar-teoretic și normativ legislativ cu privire la infracțiunea de contrabandă comisă prin trimiteri poștale internaționale. Cercetarea aspectelor teoretice a fost completată cu, cazuri întâlnite în practica judiciară. Pentru a realiza un studiu complex teoretic,dar și practic, am recurs la un șir de metode de cercetare științifică, precum: metoda logică, metoda analizei sintetice, metoda empirică, metoda sistemică, metoda documentării, etc.

Rezultate obţinute şi discuţii. Vorbind despre infracțiunea de contrabandă comisă prin canalele trimiterilor poștale internaționale menționăm că în prezent, numărul trimiterilor poștale internaționale este în creștere, deoarece este foarte dezvoltat comerțul pe internet. De altfel, mulți dintre noi efectuează comenzi online pentru anumite obiecte, medicamente etc. În aceste condiții, este în creștere și numărul încercărilor de a transporta ilegal peste frontiera de stat a substanțelor narcotice, mărfurile contrafăcute și interzice. Pentru a suprima aceste tendințe infracționale Serviciul Vamal al Republicii Moldova utilizează o varietate de măsuri: echipamente tehnice moderne de inspecție, câini de serviciu și, desigur, experiența profesională a colaboratorilor vamali.

Codul Vamal al Republicii Moldova [1] prin trimitere poștală internațională identifică: „trimitere poștală expediată de pe teritoriul Republicii Moldova la o adresă care nu se află pe teritoriul acesteia sau expediată din afara Republicii Moldova la o adresă aflată pe teritoriul acesteia”.

Conform Codul Vamal al Republicii Moldova [1] una din atribuțiile Serviciului Vamal constă în desfășurarea activității speciale de investigație în scopul depistării persoanelor culpabile de pregătirea și/sau comiterea infracțiunilor de contrabandă, de eschivare de la achitarea plăților vamale, precum și a infracțiunilor conexe care țin de competența organului de urmărire penală al Serviciului Vamal.

Reieșind din această atribuție, constatăm că depistarea și investigarea infracțiunii de contrabandă cade în responsabilitatea Serviciului Vamal.

De asemenea conform art.16 a Acordului de Asociere între Republica Moldova [2] pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, părțile cooperează în ceea ce privește prevenirea și combaterea tuturor formelor de activități internaționale, inclusiv cu caracter transnațional, cum ar fi contrabanda și traficul de bunuri, inclusiv în domeniul armelor de calibru mic și al drogurilor ilicite.

Mărfurile cumpărate în magazinele online sunt trecute peste frontiera vamală a statului prin serviciul poștal de stat, EMS [3], precum și livrarea expresă DHL, FedEx, DPD.

Art.248 Cod Penal al Republicii Moldova [4], sub denumirea marginală de contrabandă reunește șase variante-tip de infracțiuni și o singură variantă agravantă de infracțiune.

Astfel, potrivit art. 248 alin. 1 Cod Penal al Republicii Moldova [4] prima variantă-tip de infracțiune constă în: „trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mărfurilor, obiectelor și a altor valori în proporții mari, elucidându-se controlul vamal ori tăinuindu-le de el, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale sau în alte documente de trecere a frontierei”.

La rândul său, cea de-a doua variantă-tip de infracțiune, prevăzută la art. 248 alin. 2 Cod Penal al Republicii Moldova, [4] se exprimă în: „introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal”.

Conform art. 248 alin. 3 Cod Penal al Republicii Moldova [4], cea de-a treia variantă-tip de infracțiune constă în: „înstrăinarea sau punerea în libera circulație, fără achitarea drepturilor de import, a mărfurilor aflate sub supraveghere vamală, dacă valoarea mărfurilor este mai mare de 8000 de unități convenționale”.

Cea de-a patra variantă-tip de infracțiune, specificată la art. 248 alin. 4 Cod Penal al Republicii Moldova [4], se exprimă în: „scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor prin declarare neautentică a originii mărfii ca fiind obținute integral în Republica Moldova, dacă valoarea acestora este mai mare de 8000 de unități convenționale”.

A cincea variantă-tip de infracțiune se realizează prin: „introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a valorilor culturale, atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât și prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale,

precum şi nereturnarea pe teritoriul Republicii Moldova a valorilor culturale în cazul în care returnarea lor este obligatorie".

Ultima variantă-tip de infracțiune, specificată la art. 248 alin. 6 Cod Penal al Republicii Moldova prevede: „introducerea pe sau scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova, atât prin locuri stabilite pentru control vamal, cât și prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, prin ascundere în locuri special pregătite sau adaptate în acest scop, ori cu folosirea frauduloasă a documentelor sau a mijloacelor de identificare vamală, ori prin nedeclarare sau declarare neautentică în documentele vamale, a drogurilor, precursorilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, a substanțelor toxice și nocive, a armelor și munițiilor interzise în circuitul civil sau supuse autorizării, a componentelor esențiale ale armelor de foc, a mărfurilor strategice, a dispozitivelor militare, a materialelor explozive, nucleare sau radioactive".

Varianta agravantă de infracțiune, prevăzută la art. 248 alin. 7 lit.a), b) și c) Cod Penal al Republicii Moldova [4], presupune că infracțiunile specificate la alin. 1-6 sunt săvârșite:

a) săvârșite de două sau mai multe persoane;
b) săvârșite cu folosirea situației de serviciu;
c) dacă valoarea mărfurilor accizate este mai mare de 8000 de unități convenționale, iar în cazul țigaretelor cu filtru sau fără filtru – o cantitate mai mare de 120000 de bucăți.

Asemeni în Codul Penal al R.Moldova este inclus art. 248^1 Contrabanda cu mărfuri accizate și art. 248^2. Colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea mărfurilor introduse prin contrabandă

Analizând conținutul acestor norme, statutăm că legea penală al Republicii Moldova nu conține expres noțiunea de contrabandă prin intermediul trimiterilor poștale, faptul dat putând fi dedus din normele legii penale și nici Codul Vamal al Republicii Moldova în redacția actuală nu conține expres noțiunea de Contrabandă, aceasta figurând doar ca competență de investigare și

Este important de subliniat că norma penală care incriminează contrabanda are un caracter preponderent descriptiv, întrucât include în conținutul său elementele definitorii ale faptei. Această observație are o relevanță esențială, deoarece, în doctrina de specialitate, s-a susținut frecvent că dispoziția privind răspunderea penală pentru contrabandă are un caracter general, iar noțiunile folosite de legiuitor trebuie interpretate prin raportare la definițiile din Codul Vamal al Republicii Moldova. Totuși, această abordare nu mai poate fi menținută în forma sa tradițională, întrucât modificările recente operate în Codul Vamal [1], au schimbat contextul normativ, afectând corespondența dintre termenii utilizați în norma penală și reglementările vamale actuale.

Corelația dintre legislația penală și cea vamală se datorează faptului că acestea reglementează relațiile într-o anumită sferă și anume cea a activității economice externe. Definesc și caracterizează această sferă, în primul rând cu așa concepte precum *„mărfuri", „frontiera vamală", „ teritoriu vamal", „control vamal*", etc. Dar fiecare ramură a dreptului, în virtutea specificității metodei de reglementare, interzice sau permite anumite acțiuni. Normele Codului Vamal [1] descriu natura acțiunilor în legătură cu mărfurile, incluse la trecerea frontierei vamale, prin stabilirea drepturilor și obligațiilor participanților la comerțul extern și de asemenea drepturile și obligațiile persoanelor ce traversează frontiera vamală nu în legătură cu activitățile comerciale. Iar normele Codului Penal al Republicii Moldova [4] indică pedepsele pentru nerespectarea legislației prevăzute pentru traversarea frontierei de stat prin punctele sale de trecere.

În acest context este relevantă următoarea speță: „la 02 septembrie 2015, în cadrul postului vamal intern 2 – ÎS „Poșta Moldovei CPTP", cu adresa juridică în mun. Chișinău, str. Aleea Gării 3, fiind verificate la intrare trimiterile poștale internaționale, în rezultatul controlului fizic detaliat al coletului nr. CC044527317-NL, parvenit din Olanda în adresa inculpatului K.T., domiciliat în or. xxxstr. xxx, ap. x a fost depistată o pungă de polietilenă cu conținutul „praf în stare solidă de culoare alb - gălbuie", nefiind declarată în declarația vamală a țării de export CN 23 nr. CC044527317NL din 21 august 2015. Potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 8856 din 03 septembrie 2015, substanța reținută din coletul nr. CC044527317NL constituie cocaină, materie uscată, în cantitate de 13,547 g, care conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1088 din 05 octombrie 2004, cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor narcotice, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului, se atribuie la categoria substanțelor narcotice, iar conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 79 din 05.10.2004, privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, 13,547 g de cocaină constituie proporții deosebit de mari. Prima instanță a încadrat juridic acțiunile inculpatului K.T. în baza art. 248 alin. 5 lit. d) Cod Penal al Republicii Moldova, contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, eludându-se controlul vamal și tăinuindu-le de el, acțiuni comise în proporții deosebit de mari. Prima instanță a încadrat juridic acțiunile inculpatului K.T. în baza art. 248 alin. 5 lit. d) Cod Penal al Republicii Moldova contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a substanțelor narcotice, eludându-se controlul vamal și tăinuindu-le de el, acțiuni comise în proporții deosebit de mari. Sentința primei instanțe a fosta atacată cu apel de către avocatul A.M., solicitând casarea sentinţei, rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din lipsa faptei infracționale în acțiunile acestuia. Prin decizia Colegiului penal al Curţii de

Apel Chișinău din 29 martie 2017, apelul a fost respins ca nefondat și menținută sentința fără modificări. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul A.M., care a indicat temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. 1 pct. 6), 8) Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova și a solicitat casarea hotărârilor adoptate și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat, din motivul lipsei elementelor infracțiunii în acțiunile lui.

Astfel, prin această speță este evidențiat faptul că cetățeanului K.T. i se incriminează săvârșirea infracțiunii de contrabandă care este prevăzută în Codul Penal al Republicii Moldova, însă săvârșirea acestei infracțiunii a avut loc prin trecerea peste frontiera vamală a statului a substanțelor interzise, eludându-se controlul vamal, astfel, aceste termene sunt prevăzut în Codul Vamal al Republicii Moldova, anume din acest motiv infracțiunea de contrabandă este considerată o infracțiune vamală, deoarece este imposibil de a săvârși aceste acțiuni ilegale fără trecerea peste frontiera vamală a statului" [5].

Potrivit art. 30 al Constituției Republicii Moldova [6], statul asigură *secretul scrisorilor, al telegramelor, al trimiterilor poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legate de comunicare.* Se poate deroga de la aceste prevederi prin lege, în cazurile când aceasta este necesar în interesele securității și bunăstării economice a țării, a ordinii publice și în scopul prevenirii infracțiunilor. Însă, pentru a preveni cazurile infracționale, este necesar de a efectua control vamal în cazul trimiterilor poștale internaționale. Astfel, se verifică conținutul TPI și dacă obiectele, bunurile sau valorile expediate nu fac parte din lista celor ce nu pot fi expediate prin TPI sau circulația lor ar fi interzisă.

Vorbind despre actele de procedură vamală întocmite la depistarea contrabandei în trimiteri poștale internaționale reinterăm, conform art. 14 al Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova [7], unul dintre principiile de bază a procesului penal este și secretul corespondenței, astfel, dreptul la secretul scrisorilor, al telegramelor, al trimiterilor poștale, al convorbirilor telefonice și al celorlalte mijloace legate de comunicare este asigurat de stat. În cursul procesului penal, nimeni nu poate fi lipsit de acesr drept. Limitarea dreptului în cauză se admite numai în baza unui mandat judiciar, emis în condițiile Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova.

Așa cum primele cercetări ale TPI sunt realizate de către colaboratorii organului vamal și colaboratorii poștali, în primul rând, în cazul depistării contrabandei, se realizează actul de constatare juridică a faptei, care este ulterior semnat de către colaboratorul vamal și de lucrătorul poștal. Prin acest act are loc constatarea propriu-zisă a faptei ilegale care a avut loc.

Ulterior, este absolut necesar întocmirea unui proces-verbal de încălcare a reglementărilor vamale, întrucât în cazul comiterii infracțiunii de contrabandă este încălcată atât legislația penală, cât și cea penală. Anexa la acest proces-ver-

bal trebuie să fie lista obiectelor, valorilor, bunurile depistate în timpul efectuării controlului vamal. De asemenea, trebuie să fie prezentat și un certificat vamal care atestă utilizarea mijloacelor tehnice de control la înfăptuirea acestuia, întrucât un astfel de certificat permite mai apoi organului de urmărire penală să analizeze pe deplin imaginea infracțională, făcând legătura dintre obiectele depistate în cadrul controlului și mijloacele tehnice cu ajutorul căruia au fost depistate acestea, deoarece în anumite circumstanțe, pot fi folosite doar un fel mijloace tehnice.

În urma efectuării celor menționate supra, atât funcționarul vamal cât și reprezentantul serviciului poștal implicat, întocmesc un raport, în care indică toate detaliile în urma acțiunilor procedurale efectuate de către ei, iar la acest raport se anexează lista obiectelor, valorilor, bunurilor depistate în urma controlului vamal al trimiterilor poștale internaționale. Ulterior, acest raport urmează a fi prezentat organului de urmărire penală pentru ca acesta să dispună o ordonanță de începere a urmăririi penale sau de neîncepere a urmăririi penale.

În această ordine de idei, făcând referire la furnizorul serviciilor poștale, este de menționat că în Republica Moldova sunt 10 centre de poștă și 5 servicii operaționael [8] ce au ca obiect al serviciilor sale și trimiterile poștale internaționale, iar lista completă a acestora, adresa de corespondență, tipurile de servicii prestate, pagina web a furnizorului pot fi vizualizate în Registrul public al Furnizorilor de servicii poștale [9].

De asemenea, în mod particular la fiecare caz, sunt întocmite un șir de procese-verbale relevante situației. Drept exemplu practic poate fi următoarea speță: „Instanţa de fond a constatat că în perioada lunilor noiembrie - decembrie 2017, inculpata P.M., urmărind scopul procurării, păstrării drogurilor, fără scop de înstrăinare, pentru consum propriu, ignorând prevederile art. 20 al Legii nr. 382 din 06.05.1999 cu privire la circulaţia substanţelor stupefiante, psihotrope şi a precursorilor , precum şi ale art. 11 alin. 2 lit. a) din Legea comunicațiilor poștale nr. 36 din 17.03.2016, care interzic expedierea substanţelor stupefiante şi psihotrope prin intermediul trimiterilor poștale, a organizat trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin intermediul trimiterilor poștale internaţionale a drogurilor în proporţii mari, fără a le declara organului vamal. În continuare, la 08 februarie 2017, în cadrul postului vamal intern Poșta al Biroului Vamal Centru, a parvenit coletul poștal nr. EA137544785BE, expediat din Belgia către destinatarul P.M., cu adresa Republica Moldova, XXXXXX, str. XXXXXX, în timp ce ultima, cunoscând despre acest colet, la primirea avizului urma să se prezinte la oficiul poștal amplasat în mun. Chişinău, str. Piaţa Gării 3, pentru a-l recepționa. În rezultatul controlului vamal asupra conținutului coletului poștal expediat în adresa lui P. M., s-a depistat că în interiorul acestuia, printre produse alimentare, se aflau 6 cutii cu inscripția „Alprazolam EG”, în interiorul acestora fiind câte 6 blistere fiecare, conținând câte 10 comprimate, care au fost ridicate de către

organul vamal, însă, din motive independente de voința făptuitorului, acţiunile infracţionale nu şi-au produs efectul. Totodată, vinovăţia inculpatei este dovedită integral prin probele administrate, și anume:

- procesul-verbal de examinare din 08.12.2017, unde în timpul examinării s-a constatat o cutie din carton de culoare cafenie, care conţine produse alimentare şi 6 cutii cu inscripția „Alprazolam EG", care conțineau câte 6 blistere în interiorul cărora se află câte 10 pastile, în total 360 de comprimate. Conform actelor de însoțire, coletul are numărul EA137544785BE şi a fost expediat din Belgia în adresa lui B.M.;.
- procesul-verbal de examinare a documentului din 23.03.2018, prin care s-a constatat că „Declaraţia vamală CN23 - reprezintă o filă din hârtie de culoare galbenă, tipizată, în care sunt incluse următoarele date: - Numărul trimiterii EA137544785BE; - Expeditor: S. A., Rue-des-Deportes, 18/63, 4030 Grivegnee, Liege, Belgique, tel: XXXXXX; -Destinatar: B.M., str. XXXXXX XXXXXX, Moldova, tel: XXXXXX; - Descrierea conținutului: Medicamente; - Cantitatea: 10; - Data şi semnătura: 02.12.2017 şi semnătura lui S.A.";
- procesul-verbal de examinare a documentului din 23.03.2018, prin care s-a constatat că 1. Copia borderoului de livrare/ Aviz 8/12 - reprezintă o filă din hârtie de culoare albă, eliberată pentru coletul poștal cu nr. EA137544785BE, pe numele destinatarului B.M., cu adresa XXXXXX, str. XXXXXX tel: XXXXXX. În prezentul aviz sunt indicate caracteristicile coletului şi anume, pachet mic cu greutatea de 9,95 kg., sosit din Belgia. Avizul este completat de destinatarul B.M., cu indicarea numărului şi seriei documentului. La fel, este indicată data primirii - 02.01.2018 şi semnătura lui B.M., precum și textul „Am primit conţinutul parţial cu excepţia medicamentelor";
- procesul-verbal de reținere a mărfurilor şi obiectelor aflate sub control vamal, în care este indicat că, în conformitate cu art. 11 lit. h) şi art. 244 Cod Vamal al Republicii Moldova, efectuând controlul vamal, a fost reţinut lotul de marfă aflat pe adresa mun. Chişinău, str. Piaţa Gării 3, Poșta Moldovei din Belgia în adresa lui B.M., str. XXXXXX Moldova. Motivele reținerii: suspiciuni ca fiind substanţe stupefiante, psihotrope şi precursorii acestora. Actele de însoțire a mărfurilor și obiectelor: CN 23. Au fost reținute 6 cutii cu inscripția „Alprazolam EG", care conțineau câte 6 blistere a câte 10 pastile;
- actul de control fizic vamal nr. 522 din 08.12.2017 a coletului poștal EA137544785BE, expediat de către S.A., Rue-Des Deportes, 18/63, 4030 Grivegnee, Liege din Belgia, către B.M., str. XXXXXX Moldova. În urma controlului fizic al coletului nr. EA137544785BE, expediat de

S. A. s-a constatat că în interiorul coletului se aflau 36 blistere a câte 10 comprimate de „Alprazolam", în total 360 de comprimate în 6 ambalaje" [10].

Astfel, din speța data desprindem faptul că printre șirul de probe care ar dovedi vinovăția subiectului acestei infracțiuni, sunt prezente și unele procese-verbale întocmit de către inspectorii vamali, la etapa cercetării conținutului trimiterilor poștale internaționale, și anume: procesul-verbal de examinare a conținutului TPI; procesul-verbal de examinare a declarației vamale; procesul-verbal de examinare a borderoului de livrare a TPI; procesul-verbal de reținere a mărfurilor și obiectelor aflate sub control vamal; actul de control fizic al coletului poștal.

Concluzionând cele menționate anterior, putem spune că acțiunile procesuale a inspectorilor vamali și a furnizorului poștal au drept scop să întreprindă acțiunile necesare în vederea neadmiterii trecerii pe teritoriul vamal al Republicii Moldova al obiectelor, bunurilor, valorile interzise, tăinuite sau nedeclarate, de asemenea, în cazul depistării contrabandei în conținutul TPI trebuie să întreprindă măsurile speciale de investigație necesare a conținutului trimiterilor poștale internaționale.

În urma analizei efectuate, se pot formula o serie de **concluzii** cu privire la cadrul normativ aplicabil, particularitățile fenomenului de contrabandă și implicațiile procesual-penale ale acestuia, în special atunci când faptele sunt săvârșite prin intermediul trimiterilor poștale internaționale.

Potrivit dispozițiilor Codului Vamal al Republicii Moldova, autoritatea vamală exercită un rol central în prevenirea și combaterea contrabandei, fiind responsabilă de contracararea trecerii ilegale peste frontiera vamală a unor categorii de bunuri precum substanțe stupefiante, armament, obiecte culturale, valori istorice sau arheologice, specii de floră și faună protejată ori produse ce implică drepturi de proprietate intelectuală. Acest cadru normativ confirmă complexitatea atribuțiilor organelor vamale în gestionarea fluxurilor transfrontaliere de mărfuri.

Legea privind frontiera de stat [11] definește cu precizie linia de demarcație a teritoriului național, stabilind reperele pe care statul își exercită suveranitatea exclusivă asupra spațiului terestru, acvatic, aerian și subteran. Această delimitare constituie premisa juridică esențială pentru aplicarea regimului de control vamal.

În categoria persoanelor cu funcții de răspundere, pasibile de sancționare potrivit art. 248 alin. (7) lit. b) din Codul penal, intră atât funcționarii care exercită atribuții de control la frontiera vamală, cât și persoanele autorizate să desfășoare activități în zona de supraveghere vamală ori să transporte mărfuri supuse controlului.

Un alt aspect esențial privește garanțiile constituționale ale secretului corespondenței, consacrate de art. 30 din Constituția Republicii Moldova. Deși

acest drept beneficiază de protecție sporită, legiuitorul admite posibilitatea restrângerii sale atunci când este necesar pentru securitatea națională, ordinea publică sau prevenirea infracțiunilor. În acest context, controlul vamal aplicat trimiterilor poștale internaționale reprezintă o măsură legitimă, care permite depistarea bunurilor interzise sau nedeclarate și asigură prevenirea unor fapte cu potențial criminogen ridicat.

Totodată, acțiunile întreprinse de funcționarii serviciuli vamal și de furnizorii de servicii poștale urmăresc împiedicarea introducerii pe teritoriul vamal a bunurilor interzise, ascunse ori nedeclarate, iar în situațiile în care se constată indicii de contrabandă, aceștia au obligația de a iniția măsurile speciale de investigație prevăzute de legislație.

Considerăm necesară instituirea unui sistem statistic detaliat referitor la modalitățile concrete de comitere a infracțiunilor de contrabandă. În prezent, datele oficiale reflectă doar incidența faptelor, fără a evidenția mecanismele utilizate. O astfel de evidență ar oferi organelor de aplicare a legii o înțelegere mai profundă a tiparelor operaționale ale infractorilor și ar contribui la elaborarea unor strategii riguroase și eficiente de combatere a acestui fenomen infracțional.

Referinţe bibliografice

1. Codul Vamal al Republicii Moldova nr. 95 din 24-08-2021, publicat la 17-09-2021 în Monitorul Oficial Nr. 219-225 art. 238
2. Acord de Asociere între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Moldova, pe de altă parte, semnat la 27 iunie 2014 la Bruxelles, Belgia [online] . Disponibil pe : https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A22014A0830%2801%29, accesat la: 10.11.2025
3. Hotărârea Guvernului R.Moldova Nr. 1457 din 30.12.2016 pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poştale Publicat : 27-01-2017 în Monitorul Oficial Nr. 24-29 art. 46
4. Codul Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 72-74, art. 195.
5. Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11.06.2019. Dosarul nr.1ra-768/2019 [online]. Disponibil la: http://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=13764
6. Constituția Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 466, art. 635.
7. Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 248-251, art. 699.

8. Organigrama poștei Moldova, disponibil pe: https://www.posta.md/ro/p/organigrama, accesat la: 10.11.2025
9. Registrul public al Furnizorilor de servicii poștale, disponibil pe: https://www.anrceti.md/furnizori_comunicatii_postale, accesat la: 10.11.2025
10. Decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 19.02.2020. Dosarul nr. 1ra-645/2020 [online] Disponibil pe: http://jurisprudenta.csj.md/search_col_penal.php?id=15413, accesat la: 10.11.2025
11. Legea R.Moldova Nr. 28 din 15.02.2024 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova. Publicată la : 07.03.2024 în Monitorul Oficial Nr. 93-95 art. 139